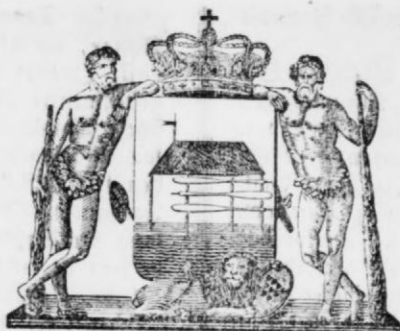


1840

Mandagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst



N^o 145.

den 7^{de} September.

med Brevposterne
allene privilegerede

Narhuus Stifts Tidende.

Kedigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overtroiscommisair N. F. Elmquist.

Nyheder fra Udlandet.

Fra Tyrkiet haves en Efterretning der synes noget eventyrlig, nemlig at Chosrew Pascha skulde have befriet sig af sit Fængsel, gaaet ombord i et Skib og bevirket en blodig Opstand i Constantinopel for at styrte Abdul Medschid og sætte Sultans yngre Broder paa Thronen. Men Chosrew havde betalt Forsøget med sit Liv. Over tusinde Mennesker vare omkomne og Sultans Broder kastet i Fængsel.

Til Constantinopel er indløbet den ubehagelige Efterretning, at Stæderne Tokat og Samsun, i den asiatiske Provinds Natolien, befandt sig i fuld Opstand mod Porten. Den tyrkiske Kommandant i Tokat var, forladt af Garnisonen, bleven parteret af Folket. Der, saavel som i Samsun, ved det sorte Hav, vare de tyrkiske Autoriteter, paa nogle faa nær, der havde reddet sig ved Flugten, alle bleve myrdede; paa begge Steder herskede det fuldkomne Anarchi, og Opstanden greb stedse videre om sig. Formodentlig er denne Opstand en Forgrening af den i Constantinopel nylig opbagede Sanitschar-Sammensværgelse, som den gamle Chosrew-Pascha skal have staaet i Spidsen for. Den tyrkiske Regjering hyrede strax den følgende Dag i al Skynding østerrigsk Dampskibe, som i Ismus-Bugten (et Par Mil fra Constantinopel, ved Marmora-Søen) toge 3,400 Albanesere og et Batteri let Artilleri ombord, hvormed de derpaa ufortøvet passerede igjennem Bosphorus, for at gaae til Samsun. Den tyrkiske Regjering var i høj Grad bestyrtet over denne uventede Begivenhed, thi den befvogtede, og maaskee ikke uden Grund, at hele Lilleasien skulde følge Exempel.

Fra Alexandria var kommet det Budskab til den franske Regjering, at Mehemed Ali har aldeles forklæret det ham ved Rifaat Bei notificerede Ultimatum af Londontractaten, og erklæret: at han vil sætte Magt imod Magt, men ikke angribe.

Den franske Regjering har paa foranmeldte Efterretning udfæstet et Decret om en ny overordentlig Credit paa 25 Millioner for Hæren og Flaaden. Krigsministeren har sendt Ordre til at armere alle Havnene ved Kysten af Toulon, &c. Følgende mærkværdige Fortælling om Ludvig Philips Ytringer til de østerrigsk og preussiske Gesandter meddeles i Paris-bladet: „Univers“, som endog tilføier, at det indstaaer for Sandheden: Da den preussiske Gesandt nylig ved Kongens Tilbagekomst til St. Cloud, hvor det diplomatiske Korps gjorde Hs. M. sin Lpødsning, havde sagt: „Sire! Kongen, min Herre, har

bemyndiget mig til at forfikkre D. M. om, at der ingen Forandring vil skee i det venstabelige Forhold mellem Frankrige og Preussen, og at han i denne Henseende gandske vil træde i sin høie Forgjænger's Fodspor!“ havde Ludvig Philip svaret: „Kongen, Deres Herre, min Hr. Gesandt, bruger forunderlige Midler for at give mig Beviser paa sit Venkskab: han underskriver en Tractat som fornærmer Frankrige; han giver mig til Priis for en Hjerne som Lord Palmerstons, der er forbrændt nok til at forstyrre Verdensfreden! Jeg beder Dem sige Deres Herre, at jeg skal overbevise Europa om, at jeg er de Franskes Konge.“ Og til den østerrigsk sagde han: „Hr. Gesandt! Siig til Hr. v. Metternich, at jeg hidtil havde anseet ham for Europas første Statsmand, men han tvinger mig nu til den Bekendelse, at jeg har smigret ham. Jeg havde stølet paa hans Bistand til Verdensfredens Opretholdelse; nu stoler jeg paa Intet, undtagen Frankrigs Kaarde!“ Denne Scene gjorde et stort Indtryk paa alle Tilstedeværende, blandt disse var ogsaa Hr. Rothschild, som østerrigsk Consul. Foruroliget over Kongens Ytring var han strax ileet til Dronningen og havde bedt hende gjøre Sit til for at stemme Kongen fredeligere, men Hds. M. havde svaret: „Naar Kongen har taget en fast Beslutning, prøver jeg aldrig paa, at rokke ham deri, det vilde være forgæves; desuden maa jeg sige Dem, at jeg heri deler gandske hans Ansuelser. Europa har aldrig brydt sig om vore Opoffrelser, vore Lidelser, for at holde Freden vedlige, og nu fornærmer man os, i den Formening, at vi for Fredens Skuld vil taale Alt. Det skeer ikke! Stol derfor ikke paa mig, Hr. Baron, i denne Henseende!“

Keiseren af Rusland skal (ifølge den engelske Standard) have givet Ordre til at forøge den i Tschekskien staaende Armee til 200,000 Md. Generalerne Grabbe og Muraview skulle allerede være brudte op mod Kuban, og det tredie Korps under Rüdiger ligeledes være paa Marschen. En nylig fra Persien ankommen Reisende skal have meddeelt Hr. Thiers, at et betydeligt russisk Armeekorps er paa Marschen til Euphrat og at man intet Skjul lægger paa, at Toget gjelder Syrien.

Holland og Belgien ere, i Tilfælde af Krig, bleve af det franske Kabinet forfikkrede om Aerkjendelsen af en fuldkommen Neutralitet, saafremt hine Magter afholde sig fra alle fjendtlige Foretagender mod Frankrige, hvoriblandt henregnes Rustninger og Bevæbninger af alle Slags. — En belgisk Hestehandler, som havde kjøbt endeel Heste i Tydskland,

Kornsort der efterspurgetes. Den kjøbtes til England. Af ny Raps var kjøbt et Par Ladninger fra Danmark til 135-139 Rd. B. pr. 24 Ddr. Senere var Prisen falden noget.

Kjøbenhavn's Børs-Cours, den 4de Septbr. 1840.
Hamborg 2 R. — a vista 19½. Spec. 200 — 12 Rk. 4 P.G. kongl. Dbl. 98½ a 99. Kat. St. Dbl. (4 Febr. 1820) 104½ a 102. 4 P.G. uopgjældige Rigsbank-Dbl. 104 a 104½.

Vedige Embeder. Regiments-Chirurgicatet ved det Sjølandfke Landseneer-Regiment. — Catechet-Embedet i Bordingborg.

Dødsfald. Studios. chirurg. Fr. L. Moris (22 Aar gl.), Rosa Meier f. Loria, Fr. Elisabeth Schou, Alle i Kbhvn. Enkefrue Cancellieraadinde Palludan i Sorøe. Skolelærer og Kirkesanger Jensen i Lillevarlose. Nicoline Mendiren i Hestelager. Fru Doctorinde Schrøder f. Gude i Tøehoe. Hviesteretkassessør og Stortingsrepræsentant Holst (51 Aar) i Christiania.

Aarhus. Følgende nye Etablissementer ventes her i dette Efteraar: to Dampbranderier, anlægges af d'Hr. Consul Herfskind og Kbm. Schandorff (iforveien haves her, som bekendt, et meget betydeligt, anlagt af d'Hr. Brødrene Jensen); et Edikebryggerie; endnu et Farverie; et stort Garverie; et Jernstoberie, af den ved sine fortrinlige Landvaasensredskaber fordelagtigt bekendte Hr. Mechanicus Wøgh i Kjøbenhavn, i Comp. med herv. Kbm. J. Meulengracht; og endelig en Handel en gros med Landets Producter, ved en Associe af et bekiendt Handelskhuus i Hamborg.

Forleden blev her ved Klinten skudt en Drn der maalte 4 Alen i Vingeflag.

Copulerede. I Tøndern den 28de August: Hr. Kjøbmand Rasmus Brofson Green og Jomfru Hikke Clausen. — I Horsens: Hr. Guldsmed Bording og Jomfrue Dine Olesen.

Reisende.

Med Dampskibet fra Kallundborg:

Fru Grevinde Ruyphausen m. Kammerjomfrue, Comtesse Holstein, Kammerjunker v. Lindholm, Baron v. Hartshausen, Frøkenerne Treschow, L. og N. Hoffmann, Consul Wibroe m. Kone, Vinhandler Krebs, Consul Hansen, Provst Basse m. Datter, Gram. juris Juul, Kobbersmed Timm, Skolelærer Kjerregaard, Jfr. Klockau, Mad. Pontoppidan m. Søn, Hr. F. Schrøder, Handelsfuldm. Madsen, Fru Hollenius, Typograph Kirkerup, Madame Weyvad, Proprietair Borup, Kjøbmand Hacke, Consul Sørensen, Handelscommis Herfskind, Tobakscentrepeneur Obel, Adjunct Røgend, Student Neergaard.

Med Dampskibet til Kallundborg:

Kammerjunker van Deurs, Studenterne Rosenberg og Reck, Copiist Tegder, Madam Hartwigson, Jernstøber Weiss, Handelsbetjent Lund, Jomfrue Koefoed, Cand. jur. Piper, Capitain og Snekermester Thielemann, Frøkenerne M. og A. Soanenstjold, Fru Skel, Jomfrue Stillmann, Bogtrykker Wisling, Kjøbmand J. M. Cohn, Klædefabriqveur Bruun.

Indsendt.

Paa Grund af tidligere i offentlige Blade skeet Dpfordring til Nørre-Jyllands Beboere om Dprettelse af et Minde for Danmarks forevigele elskede Konge, Frederik den Sjette, tillader man sig nu at meddele den Efterretning, at det af vedkommende høie Autoritet er bevilget at opføre samme paa et dertil meget passende Sted, nemlig Skanderborg Slotsbakke.

Da enhver tankfuld dansk Undersaet vistnok med Barme og Taknemmelighed følger og erkjender de Goder, for hvilke vi og vore Efterkommere have den adle Fyrste at takke, saa bæres ingen Tvivl om, at man jo gjerne yder et lidet Bidrag til Udførelse af ommeldte om undersaatlig Kjerlighed vidnende Taknemmelighedsværk ved Dpførelse af et simpelt, smagfuldt og varigt Monument paa ovennævnte Sted, der ei er uden Interesse for Danmarks Beboere.

De dertil udfordrende Bidrag behøve ei at være betydelige for hver Enkelt, fornemmelig naar Dpfiernes og Hertugdømmernes Beboere ville være Meddeeltagere, hvortil de i offentlige Blade vilde vorde indbudne; og sulde en større Sum indkomme, end som til Monumentet og dets Omgivelse af Segn, Plantninger, Tilsyn og

fremtidig Vedligehold vilde medgaae, da kunde muligt efter nærmere Dvereenskomst og Bestemmelse, oprettes en eller anden Velgjørenheds-Anstalt, som, vidnende om Dannefolkets Taknemmelighed, kunde virke velgjørende indtil den fjerneste Fremtid.

Det er ved Leilighed yttret, at det med at reise en Mindestøtte for den forevigele Fyrste maatte stilles i Beroe, indtil efter Decenniers Forløb Historiens kolde Jerngriffel havde bestemt hans Bærd som Menneke og som Regent; men til den Tid slaar intet Hjerte meer af de mange, som for Nutid og Eftertid saa gjerne ønske at tolke deres varme Taknemmelighed for de Goder Nationen har ham at takke, og derfor antage vi, at ingen Udsættelse er nødvendig, thi hans Hjertes Adel mistjændes vistnok af Ingen.

Hvis nu Nørre-Jyllands arede Beboere i Kjøbstæder og Landdistricter, ville, til det ommeldte Bærts Fremme offere en liden Skjærv, saa ere d'Hr. Borgemeistere og Byfogder i Kjøbstæderne som Jurisdiction-Dpvrighederne for Landdistricterne for største Delen speciel anmodede om at overtage de omkringsendte Subscriptionslister Distribution, samt modtage de indkommende Bidrag indtil nærmere Desover bliver bestemt.

Med Hensyn til de nærmere Bestemmelser hvad Bestyrelse og Udførelse angaaer, da hverken er eller kan det være Indbyrnes Mening, egenraadig at disponere over de indkomne Summer, men naar Subscriptionen er slutet, og man kan vide hvor stor en Capital man har at anvende, ville samtlige Contribuenter vorde indfaldte i de offentlige Blade til et Møde i Skanderborg, hvor de da kunne vælge den fremtidige Bestyrelse, og bestemme hvorledes det Hele skal udføres; hvortil endnu bemærkes, at man med Hensyn til Udførelsen har tilskrevet Hr. Conferensraad Thorwaldsen, fra hvem man snart seer Svar imøde.

Indtil en Bestyrelse bliver valgt, vil af nedennævnte Mand, som til ovenmeldte Monuments Dpførelse have tilladt sig at indbyde deres Medborgere, under tegnede Landvaasenscommisfær og Standerdeputeret Wulff i Rebel Mølle overtage Correspondencen, til hvem man i saa Fald godhedsfuld vilde henvende sig.

Rebel Mølle ved Gølding i Weile Amt d. 5 Septbr. 1840.

Paa d'Hr. Justitsraad, Herredsfoged og Standerdeputeret W i t h s, Major Ingwersens, Kammeraad Dalgaard's og egne Begne.

Hans Wulff,
Dbmd. og R. af D.

Bekjendtgjørelser.

Fredagen den 11te September, om Aftenen Kl. 7, afholdes en *extraordinair Generalforsamling i Læseforeningen*, hvortil Medlemmerne herved indbydes.

Aarhus, den 6te September 1840.

Directionen.

Ved Proclama af Dags Dato, som snarest muligt bliver læst i vedkommende Over- og Underret, ere Alle og Enhver, som maatte have nogen Fordring i Sterboet efter Kjøbmand P. Jensens afdøde Hustru Marie Jensen fød Mogensen heraf Kjøbstaden, indfaldte med 12 Ugers Bærsel til at anmelde og beviisliggjøre saadan for undertegnede Skifteforvalter; hvilket herved endvidere bekjendtgjøres.

Ebeltoft, den 24de August 1840. Stephensen.

Tirsdagen den 29de dennes, om Eftermiddagen Kl. 2, lader Hr. Tobaksfabriqveur Sigumfeldt heri Bhen, paa Grund af Bopæls Forandring, ved Auction, der afholdes i hans iboende Gaard No. 647 paa Vestergade, bortsalge en betydelig Deel Ind- og Udboe, hvoriblandt: et Mahogni-Chatol med Skab hvori er bragt et 12 Dages Stueuhr med Sangværk, et Mahogni-Hjørnekab, 2 store Speile af heelt fleben Glas i Mahogni-Ramme og tilhørende Mahogni-Consolborde, flere mindre Speile tildeels i Mahogni-Ramme, 1 Birke træes Divan med 12 ditto Stole, Sengesteder, hvoriblandt et med Mahogni-Himmel, 1 Fyrre træes Linnedskab, 5 a 600 Lød forarbejdet Selv, største Delen kjøbenhavn's Prove, hvoriblandt en moderne Kaffe maskine, Theepotter, Lysestager, Spise-, Fiske-, Kage- og Potagestæker, flere pletterede Sager, hvoriblandt Arm- og Spillestager, Porcellain og Steenstøi, hvoriblandt et stort udmærket fin complet Porcel-